

Vergi Denetmenlerince düzenlenen inceleme raporuna göre tarhiyat yapılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.0.60/6000-2361-60104
Tarih	06.07.2007

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI :B.07.1.GİB.0.60/6000-2361

ANKARA

KONU :

06/07/2007 60104

.....

İLGİ: 26/07/2005 tarih ve B.07.4.DEF.0.45.11/60-5-2/371 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıda,'ın 06/06/2005 tarihinde ölümü üzerine muristen intikal eden öz sermayenin tespiti amacıyla Vergi Denetmeni ve tarafından yapılan inceleme sonucu 18.02.2005 gün ve VDENR.2005-1012/21 sayılı vergi inceleme raporunun düzenlendiği, ilgili vergi dairesince veraset ve intikal vergisi yönünden matrah takdiri için dosyanın Takdir Komisyonuna sevk edildiği, Takdir Komisyonu Başkanlığınca da söz konusu raporda öz sermaye tespitinin sadece bilançoda yer alan bilgilere dayalı olarak yapıldığı, bilanço kalemlerinin ayrı ayrı değerlendirilmediği komisyona sevk edilen diğer dosyalarda mevcut olan öz sermaye tespitine yönelik diğer inceleme raporlarında bilanço kalemleri ayrı ayrı değerlendirildiğinden matrah takdirlerinin buna göre yapıldığı belirtilerek,

uygulama birliğinin sağlanması ve vergi matrahının doğru tespitinin yapılabilmesi için öz sermaye tespitine yönelik yapılan incelemelerde bilanço bilgilerine dayalı tespitin yeterli olup olmayacağı, bilanço kalemlerinin ayrı ayrı değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususundaki Başkanlığımız görüğu sorulmaktadır.

Bilindiği üzere, mükellefler ilk tarhiyatta dikkate alınmak üzere iktisap ettikleri malları, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10'ncu maddesine göre değerleyerek beyan etmek zorundadırlar. Anılan maddenin (a) bendinde, ticari sermayenin, bilanço esasına göre defter tutanlarda, ölüm tarihine takaddüm eden takvim yılı bilançosuna (veya ölüm günü itibariyle çıkarılacak bilanço) göre bulunacak öz sermaye olduğu açıklanmıştır. Ancak, idare nihai tarhiyatta ölüm tarihi itibariyle çıkarılacak bilanço üzerinden vergi matrahını hesaplamak durumundadır.

Buna göre, mirasçılar ister ölüm tarihine takaddüm eden takvim yılı bilançosunu, isterse ölüm tarihindeki bilançoı esas almış olsunlar, bilançonun aktif ve pasifinde yer alan iktisadi kıymetleri Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10'uncu maddesinde belirtilen değerleme ölçülerine göre beyan etmeleri, değerleme ölçüsü belirtilmeyenleri ise 213 sayılı Vergi Usul Kanununun iktisadi kıymetlerin değerlendirilmesine ilişkin hükümlerine göre düzenlenmiş bilanço değerleri üzerinden öz sermayeyi hesaplayıp beyan etmeleri, idarenin de bilançoda yer alan iktisadi kıymetleri Vergi Usul Kanununun servetleri değerleme ile ilgili hükümlerine göre değerleyip kesin vergi matrahına ulaşılması gerekir.

Bu nedenle, ilk tarhiyatla ilgili değerleme ölçülerinin yanlış ve eksik kullanılmasından dolayı inceleme raporuyla bulunan matrah farkı üzerinden ayrıca tarhiyat yapılmayıp, bilanço kalemlerinin takdir komisyonlarınca takdiri yapıldıktan sonra belirlenecek nihai matrah üzerinden tarhiyatın yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü kitabının 1 inci kısmının 3 üncü bölümünde servetlerin değerlemesi hususu hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 291 inci maddesinde, bir vergiye matrah olan servetin veya servet unsurlarının değerlenmesinde söz konusu bölümdeki yazılı esasların cari olacağı hüküm altın alınmıştır. Aynı Kanunun 292 inci maddesinde ticari sermayenin unsurlarından emtia, gemiler ve taşıtlar, tesisat ve makineler, demirbaş eşya ve diğer menkul malların emsal bedelleri ile değerleneceği açıklanmıştır. İleriki maddelerde ticari sermayeye dahil olmayan menkul malların ve gemilerin, esham, tahvilat ve yabancı paraların, alacak ve borçların, hakların, bina ve arazilerin nasıl değerleneceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, yazınızda sözü edilen olayda, muristen intikal eden ticari sermayenin Vergi Usul Kanununun 3 üncü kitabının 1 inci kısmının üçüncü bölümünde yer alan hükümler doğrultusunda, ticari sermayeye dahil iktisadi kıymetler bazında değerlenmesi kanun gereğidir.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026